

**EURASIA
CENTER**

EURÁZSIAI HÍRSZEMLE

(2024. szeptember 21-27.)

Készítette:

**Horváth Levente
Klemensits Péter
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Tárik Meszár
Veres Szabolcs
Zoltai Alexandra**

Tartalomjegyzék:

Nemzetközi vélemények a Béke Barátai csoport megalakulásáról 4

Kelet-Ázsia.....10

Dél-Ázsia 14

Délkelet-Ázsia.....18

Közel-Kelet..... 22

Oroszország és a posztsovjet térség 26

Impresszum 30

**EURASIA
CENTER**

A HÉT GYORSELEMZÉSE

Nemzetközi vélemények a Béke Barátai csoport megalakulásáról

Klemensits Péter, Seremet Sándor, Szakáli Máté,
Tárik Meszár, Veres Szabolcs

Nemzetközi vélemények a Béke Barátai csoport megalakulásáról

Magyarország kulcsszerepet játszott a Béke Barátai csoport létrehozásának ösztönzésében az Egyesült Nemzetek Szervezeténél, amelynek célja a békéért folytatott nemzetközi együttműködés előmozdítása, különösen az Ukrajnában zajló háborúval összefüggésben. Az alábbiakban a csoport megalakulása adott nemzetközi reakciókat szemlélzük.

Dél-Ázsia

A Béke Barátai csoport megalakulásáról a dél-ázsiai sajtó nem közölt információkat, még a nemzetközi hírügynökségek tudósításait sem vették át. A kisebb államok részéről ez talán nem meglepő, viszont India esetében érdekes, hiszen az állam a globális délen vezető szerepre törekszik, ráadásul az ukrajnai háború befejezésében is érdekelt.

A korábbiakban Modi miniszterelnök ukrajnai látogatása nagy figyelemben részesült és általánosságban a globális dél ügyei iránt is fogékony az indiai média. Ezalkalommal inkább India [nemzetközi közvetítő szerepéről](#) és az ukrajnai háború lezárásában betöltendő lehetséges béketeremtő szerepéről jelentek meg cikkek a nemzetközi békenapra emlékezve.

Délkelet-Ázsia

A Béke Barátai nevű, a Globális Dél 17 országából álló ENSZ-csoport megalakulásáról a délkelet-ázsiai sajtó is hírt adott, kiemelve Kína és Brazília vezető szerepét és a csoport célját, illetve megemlítve Indonézia részvételét. Helyi tudósítások vagy kommentárok jóllehet kevésbé jelentek meg, jellemzően az kínai, török és a nyugati hírügynökségek rövid híradásai és értékelései kerültek átvételre a helyi nyelvű délkelet-ázsiai médiában. Azok alapján a csoport létrehozásával a tagok nem foglalnak állást az orosz–ukrán háborúban, és nem váltják föl a meglévő platformokat, hanem megteremteni igyekeznek a tűzszünethez és a béketárgyalások újraindításához szükséges légkört.

A csoport első ülésén jelen lévő indonéz külügyminiszter nem adott ki külön közleményt, de az indonéz IDN Times [cikke](#) szerint a csoport megalakításakor Kína és Brazília korábban hatpontos konszenzusban szólította fel az orosz és az ukrán felet a de-eszkalációra, a tűzszünethez vezető tárgyalások feltételeinek megteremtésére, a humanitárius segítségnyújtás növelésére, a tömegpusztító fegyverek elleni fellépésre, az atomerőművek és más békés célú nukleáris létesítmények elleni támadások elkerülésére, valamint a globális ipari és ellátási lánc stabilitásának védelmére. Volodimir Zelenskij ukrán elnök a cikk szerint nehezményezte, hogy a két ország alternatívát javasol az ő saját békeformulájával szemben, mondván, hogy a terv félszívű, és csak politikai teret ad Moszkvának a háború folytatásához. A csoport nem reagált érdemben a kritikára, de aláírtak egy közleményt, amely a javasolt hatpontos tervre épül és az országok továbbra is találkozni fognak New Yorkban a Béke Barátai csoport keretében. Az indonéz Era [cikke](#) megjegyzi, hogy megállapodásra a csoport létrehozásáról Wang Yi kínai

külgyminiszter és Celso Amorim brazil elnöki főtanácsadó találkozásán került sor az ENSZ 79. Közgyűlésének margóján.

A vietnámi TinTuc [cikke](#) kiemeli, hogy a Béke Barátai kezdeményezés a kínai külügyi szóvivő szerint egy nyílt platform a befogadó párbeszéd előmozdítására. „A 'Béke Barátai' a békéért született, és a nemzetközi közösségnek üdvözlőnie kellene. Célja, hogy objektív és racionális hangot adjon, és konstruktív szerepet fog játszani az ukrán válság politikai rendezésében” jegyezte meg Lam Kiem. A cikk kitér rá, hogy korábban, az ENSZ Biztonsági Tanácsának szeptember 24-én New Yorkban (USA) az ukrain helyzetről tartott magas szintű ülésén felszólalva Wang Yi kínai külügyminiszter három javaslatot tett: 1) meg kell erősíteni a válságtudatosságot a feszültségek csökkentése érdekében. 2) erősíteni kell a felelősségtudatot a béketárgyalások előmozdításában. 3) növelni kell a sürgősség érzetét a továbbgyűrűző hatások ellenőrzésében. Kína felszólította a nemzetközi közösséget, hogy erősítse meg az együttműködést az energia, a pénzügyek, a kereskedelem, az élelmiszerbiztonság és a kritikus infrastruktúrák, például az olaj- és gázvezetékek védelme terén, hogy közösen tartsák fenn a globális ipari és ellátási láncok stabilitását és folyamatosságát.

A szingapúri Straits Times [cikke](#) mindazonáltal megjegyzi, hogy Hszi Csin-ping kínai elnök 2022-ben, kevesebb mint három héttel az orosz csapatok ukrain bevonulása előtt „határok nélküli” partnerségi megállapodást írt alá Vlagyimir Putyin orosz elnökkel. Az orosz–kínai relációkra vonatkozó kritikákra válaszul Peking ugyanakkor azt állítja, hogy nem szállít Oroszországnak fegyvereket ukrain felhasználásra, de nyugati országok szerint vállalatai olyan anyagokat szállítanak, amelyeket Oroszország a háborúban használt fegyverek gyártásához használ fel.

Közel-Kelet

A Béke Barátai nevű csoport létrejötte rendkívül visszafogott visszhangot váltott ki a Közel-Keleten. Habár több arab ország is csatlakozott a kezdeményezéshez, a téma nem került az érdeklődés középpontjába ezen országokban és az arab nyelvű sajtóban. Ennek oka részben az lehet, hogy a régiót jelenleg más, égetőbb politikai és társadalmi kérdések kötik le, mint például a helyi konfliktusok, a gázai és libanoni háború, valamint a gazdasági kihívások és diplomáciai feszültségek. Továbbá az újonnan alakult csoport jövőbeli funkciója és módszerei is homályosak, így kevesebb figyelmet kapott a közel-keleti államok közvéleményében és médiájában.

A nagyobb arab nyelvű sajtóorgánumok közül szinte egyik sem számolt be a csoport létrejöttéről. A második vonalhoz tartozó Aletihad oldala viszont közölt egy rövid hírt, amelyben [leírták](#), hogy „Kína tegnap bejelentette, hogy a közeljövőben Brazíliával és a globális dél más országaival együttműködve létrehozza a »Béke Barátai az ukrain válságért « platformot, hogy a 2022 februárjában kirobbant orosz-ukrain konfliktus politikai megoldását keressék”. Ezt a hírt a kuvaiti [Kuna](#) is lehozta.

Az egyiptomi Youm7 leginkább Magyarországnak a csoporthoz való csatlakozásáról [ír](#), és idézik a magyar külügyminiszter, Szijjártó Péter szavait, aki azt mondta: „Budapest támogatja ezeket a diplomáciai erőfeszítéseket, összhangban a kínai-brazil béketervvel, amely a diplomáciát hangsúlyozza, mint az egyetlen megoldást a nukleáris eszkaláció megakadályozására és a világ keleti és nyugati blokkokra való felosztásának elkerülésére”.

Továbbá az AL24 News [idézi](#) Ammar Bendjama algériai ENSZ-nagykövetet, Algéria állandó képviselőjét, aki azt mondta, hogy „Algéria támogatja ezt az átfogó és konstruktív kezdeményezést, amelynek célja [az orosz-ukrán] konfliktus mielőbbi lezárása, összhangban az ENSZ Alapokmányának elveivel és céljaival, valamint a felek jogos biztonsági aggályainak figyelembevételével”.

Ami az angol nyelvű török sajtót illeti, szinte csak az Anadolu Agency írt a csoport megalakulásáról. [Kifejtették](#), hogy „az első New York-i összejövetelen a Béke Barátai csoport a folyamatban lévő orosz-ukrán háború azonnali befejezésére szólított fel”.

Az arab sajtó általában visszafogottan reagált a Béke Barátai megalakulására, és a legtöbb esetben csak rövid hírekben (vagy még azokban sem) számoltak be róla. A cikkekben inkább csak a hivatalos nyilatkozatokat közölték, és a csoport konkrét céljait csak érintőlegesen mutatták be. A török sajtó angol nyelvű szegmense sem tűnt érdeklődőbbnek. Szinte egyáltalán nem foglalkoznak a témával, mivel sokkal jobban leköti figyelmüket a gázai és libanoni konfliktus. Összességében a szervezet létrejötte egyelőre nem váltott ki széles körű érdeklődést a régióban.

Posztszovjet térség

Oroszország

A Béke Barátai kezdeményezés, amely a 2024 májusában közzétett kínai-brazil béketerv, vagy békejavaslat mentén szerveződött és egyik fő célja, hogy megoldást találjon arra, hogy az orosz-ukrán háború tárgyalásos úton kerüljön lezárásra, olyan nemzetközi formátumot kíván teremteni, ahol mind az orosz, mind az ukrán fél is jelen lenne és az eddig felmerült összes javaslat és terv megvitatásra kerülne. Ukrajnában már megjelenésekor destruktívnak nevezték a kínai-brazil javaslatot, de annak ellenére, hogy a kezdeményezés alapvetően az Oroszországhoz semleges vagy támogató álláspontot képviselő országoké (kivéve a három európai meghívottat – Franciaország, Magyarország és Svájc), Moszkva nincs tőle elragadtatva.

Szergej Lavrov külügyminiszter [nyilatkozatában](#) kifogásolta, hogy a fórumon a meghívottak között ott van Svájc, amely elmondása szerint rég nem semleges, Franciaország amely nem elég hogy meghatározó NATO tagország, de még hosszúhatótávú rakétákat is szállít Ukrajnának. „Mindkettő bőszen támogatja Ukrajnát, utóbbi győzelmét követeli Oroszország felett. Jó lenne tudni, hogy mit kerestek ott” – foglalta össze Lavrov. Elmondása szerint erről meg is kérdezte kínai kollégáját, aki elmondta, hogy a franciák és a svájciak nagyon kérték, hogy vehessenek részt a rendezvényen, és azt megfigyelőként meg is tehték. Ezzel együtt Lavrov

szerint a kezdeményezés nem rossz, de béketervnek még nem nevezhető az, amit a Béke Barátai felvázolnak, ugyanis az egyelőre csak a meglévő elképzelések összefoglalója.

Más orosz álláspontok [szerint](#) a kezdeményezés egy újabb eszköz Kína geopolitikai súlyának növelésére, ugyanis a Béke Barátai csoportosulás így egy újabb Kína felé hajló nemzetközi platform, bár még nem olyan komplex, mint az SCO vagy BRICS. Ez mindazonáltal lehetőséget biztosít Kínának, hogy tényleges béketeremtőként léphessen fel a nemzetközi szintén. Érdeemes emellett figyelembe venni, hogy a Globális Dél országai, amelyek meggyőzésére korábban az ukrán békekezdeményezések is irányultak Oroszország számára igen fontos partnerek. Azok kollektív akaratát, amennyiben az végleges formát ölt Moszkvának akarva akaratlanul figyelembe kell majd vennie, és nem biztos, hogy a jelenlegi álláspontok szerint utóbbinak ez ínyére lesz.

Ukrajna

Ukrajnában a kezdeményezést szkeptikusan kezelik. Az ukrán álláspont továbbra is az, hogy Ukrajnáról Ukrajna nélkül semmit nem lehet egyeztetni és az egyetlen elfogadható béke terv a Volodimir Zelenszkij által javasolt megoldás. Az ukrán sajtóban, az elnöki iroda egyik fő tanácsadója Mihajlo Podoljak [megfogalmazását](#) alkalmazzák az fórum kapcsán, és így a Béke Barátai a Kapituláció barátai lettek. Az ukrán vezetés szerint a kínai-brazil javaslatok az orosz elvárásokra építenek, míg az ukrán az ENSZ alapokmányra, ezért számukra teljesen elfogadhatatlan a „Béke Barátai” által javasolt defetista megoldás amely szerint a tárgyalásokat úgy kellene megkezdeni, hogy az orosz csapatok ukrán területeken vannak. Ez azonban inkább egy belülről szánt üzenet, ugyanis Ukrajnából hangoztak már el olyan hangok is, amelyek megfontolnák a területi kérdések nem fegyverrel való megoldását is. Mérsékelt hangok [szerint](#) a Béke Barátai kezdeményezés Kína pozíciójának erősítését szolgálja, elsősorban ahhoz, hogy a Globális Dél országai számára olyan alternatívát mutasson a vezető pozícióra amely bár kiáll Ukrajna területi integritásáért, de mégis pragmatikus és figyelembe veszi a realitásokat. Kifogásolják ugyanakkor, hogy az ilyen hozzáállás egyenlőség jelet tesz a támadó és az áldozat közé, azokat egyformán „rakoncátlankodó” viselkedést mutató szereplőkként beállítva.

Az oroszul elérhető dél-kaukázusi online sajtóban a kérdés nem került komolyabb megvitatásra. Az azeri portálok a TASZSZ közleményeit vették át.

Kazahsztán

Kazahsztán álláspontja az orosz-ukrán háborúval kapcsolatban mindig is a béke mielőbbi elérése volt, ahogy azt az ENSZ legutóbbi közgyűlése során – a biztonságpolitikai, globális kereskedelmi, atomenergetikai kérdések mellett – a kazah külügyminiszter újra [kihangsúlyozta](#). Szavai szerint Kazahsztán elkötelezett a nemzetközi jog tiszteletben tartása, Ukrajna szuverenitásának és területi integritásának megőrzése, valamint a fegyveres konfliktusnak a békés, diplomáciai tárgyalások útján történő megoldás mellett. Ezzel [párhuzamban](#) Asztana – a háború kitörése óta – folyamatosan az azonnali tűzszünetre, a civilek védelmére szólítja fel a

konfliktusban részt vevő mindkét felet és humanitárius segítséget ajánlott fel a konfliktus által érintetteknek.

Kazahsztán az Egyesült Nemzetek Szervezetén belüli úgynevezett „Békebarátok” vagy „a Béke Barátai” csoport [tagjaként](#) szeretné továbbra is elősegíteni az ukrajnai fegyveres konfliktus békés és diplomáciai megoldását, ezzel is kiemelve Kazahsztánnak a középhatalmi (nemcsak regionális) státusz felé való törekvését.

A kazah média nyomtatott és online felületei egyaránt – függetlenül attól, hogy az adott médiaforrás ellenzéki vagy kormánypárti – kiállt Kazahsztánnak az ENSZ Béke Barátai csoportjához történő csatlakozásáért. Emellett a kazah – és a közép-ázsiai média platformok – kiemelték Kazahsztán elkötelezettségét a globális béke, a stabilitás és az együttműködés előmozdítása mellett a nemzetközi szintén. Kiemelve, hogy Kazahsztán részvétele a „Békebarátok” csoportban az ország külpolitikai prioritásainak elkötelezettségének a tükröződéseként tekinthető, mivel Asztana külpolitikai programja ([a multivektoros külpolitika](#)) a multilateralizmusra¹ és a nemzeti szuverenitás tiszteletben tartására épül.

A gyorselemzést készítette: Klemensits Péter, Seremet Sándor, Szakáli Máté, Tárik Meszár és Veres Szabolcs

¹ Ebben az összefüggésben értsd: béke, kereskedelem és a nemzetközi gazdasági együttműködések.

EURASIA
CENTER

▶ **KELET-ÁZSIA**

Kelet-Ázsia

Peking öregedő lakossága

Xinhua, 2024. szeptember 26.

Peking egy mérsékelten elöregedő társadalommá kezd válni, a város állandó idős lakossága 2023 végére eléri a 4,95 millió főt. Guo Hanqiao, az önkormányzati civil ügyek hivatalának helyettes vezetője sajtótájékoztatón elmondta, hogy az idősek a város teljes állandó lakosságának 22,6%-át teszik ki. Guo, egyben az iroda szóvivője elmondta, hogy a város közösségi alapú ápolói szolgáltatási modellt dolgozott ki, és 100 idősgondozási szolgáltató központ létrehozását tervezi alkerületi és települési szinten. Szeptember 20-ig ebből 60 készült el. Emellett a város megerősítette a szakszerű házi gondozást az ágyhoz kötött idősek otthoni kiszolgálása érdekében. He Jingtao, a város lakásügyi és városi-vidékfejlesztési bizottságának igazgatóhelyettese elmondta, hogy az egyéb intézkedések közé tartozik az időseket célzó lakásfejlesztések, például liftek telepítése az elavult lakóközösségekbe. Augusztus végéig több mint 4200 liftet szereltek fel ilyen közösségek számára a városban, ami körülbelül 50 000 háztartásnak segít.

Forrás: [Beijing enters moderate aging society](#)

Xi elnökölt a KKP vezetői találkozón, hogy elemezze a gazdasági helyzetet

Xinhua, 2024. szeptember 26.

A Kínai Kommunista Párt Központi Bizottságának Politikai Irodája ülést tartott, hogy elemezze és tanulmányozza a jelenlegi gazdasági helyzetet, és meghozza a további intézkedéseket a gazdasági munkával kapcsolatban. Xi Jinping, a KKP Központi Bizottságának főtitkára elnökölt az ülésen. A kínai gazdaság általánosságban stabil teljesítményt produkált idén, a stabilitás biztosítása mellett haladva – állapotok meg a találkozón. Új minőségi termelőerők folyamatos fejlődésről számoltak be, és komoly erőfeszítéseket tettek az emberek megélhetésének garantálására. A főbb területeken a kockázatok megelőzése és csökkentése terén is pozitív előrelépés történt. A találkozón elhangzott, hogy a kínai gazdaság alapjai és a kedvező feltételek, mint a hatalmas piac, az erős gazdasági rugalmasság és a nagy potenciál változatlanok. Átfogóan, tárgyilagosan és higgadtan kell szemlélni a jelenlegi gazdasági helyzetet, egyenesen szembe kell nézni a nehézségekkel és magabiztosnak kell maradni – hangzott el az ülésen. A tanácskozás szerint az országnak hatékonyan kell végrehajtania a meglévő politikákat, fokoznia kell az inkrementális politikák kidolgozását, a szakpolitikai intézkedések célzottabbá és hatékonyabbá tételét, valamint az idei év gazdasági és társadalmi fejlődését célzó célok és feladatok teljesítésére.

Forrás: [Xi chairs CPC leadership meeting to analyze economic situation, arrange for economic work](#)

A szorosabb Kína-ASEAN együttműködés elősegíti a regionális minőségi fejlődést

Xinhua, 2024. szeptember 25.

Az idei Kína-ASEAN Expo (CAEXPO) látogatói friss innovációkkal találkozhatnak. Az évről-évre fejlődő expo tükrözi a Kína és az ASEAN közötti partnerség elmélyülését. Kína elkötelezettsége a magas színvonalú nyitás kiterjesztése és az ASEAN-országok gyors iparági feljavítása iránt, elősegítette a két fél közötti gazdasági kapcsolatok megerősítését. Ezek az erőfeszítések együtt hajtják regionális szinten a magas színvonalú fejlődést, miközben megosztják Kína fejlesztési lehetőségeit az ASEAN-nal. Kína elkötelezettsége a magas színvonalú nyitás kiterjesztése és az ASEAN-országok gyors iparági feljavítása iránt, ami elősegítette a két fél közötti gazdasági kapcsolatok megerősítését. Ezek az erőfeszítések együtt hajtják a regionális magas színvonalú fejlődést, miközben megosztják Kína fejlesztési lehetőségeit az ASEAN-nal. Huang Aimin, a Guangxi határokon átnyúló e-kereskedelmi szövetség első tanácsának elnöke elmondta, hogy a határokon átnyúló e-kereskedelem kulcsfontosságú platform lehet a Kína és az ASEAN közötti mélyreható gazdasági és kereskedelmi együttműködés elősegítésében. A vezető kínai megújulóenergiacégek szorosan együttműködnek az ASEAN-vállalatokkal, és új létesítményekbe fektetnek be, hogy innovatív, helyileg adaptált termékeket állítsanak elő, így aktívan hozzájárulva az ASEAN zöld átmenetéhez.

Forrás: [Closer China-ASEAN cooperation boosts regional high-quality development](#)

Szöul és Tokió újraindítják a közös tengeri erőforrás tárgyalásokat 40 éves befagyasztás után

Ji Da-gyum, The Korea Herald, 2024. szeptember 26.

Dél-Korea és Japán arra készül, hogy 1985 óta először tárgyaljanak a Kelet-kínai-tenger kontinentális talapzata alatti kiaknázatlan természeti erőforrások, köztük a kőolaj és a földalatti ásványok közös felhasználásáról, újraindítva a közel 40 éve megszakadt tárgyalásokat. A dél-koreai külügyminisztérium bejelentette, hogy hatodik ülését tartja pénteken Tokióban a dél-koreai-japán vegyes bizottság, a kétoldalú közös fejlesztési megállapodásuk végrehajtásáról szóló konzultációs platform. 1974-ben Dél-Korea és Japán megállapodást írt alá a Jeju-szigettől délre fekvő kontinentális talapzat közös fejlesztéséről, abban a reményben, hogy összeegyeztethetik eltérő álláspontjukat a Kelet-kínai-tengeren a kontinentális talapzatra vonatkozó követeléseik határait illetően. A megállapodás keretét is teremtett mindkét ország számára az értékes természeti erőforrások feltárásában és potenciálisan kitermelésében a Kelet-kínai-tengeren található kontinentális talapzat 82 557 négyzetkilométeres területén.

Forrás: [Seoul, Tokyo reboot joint maritime resource talks after 40-year freeze](#)

Kína és Ukrajna magas szintű tárgyalásokat fontolgat, de Zelenszkij továbbra is szkeptikus Peking béketervét illetően

Zhao Ziwen, SCMP, 2024. szeptember 26.

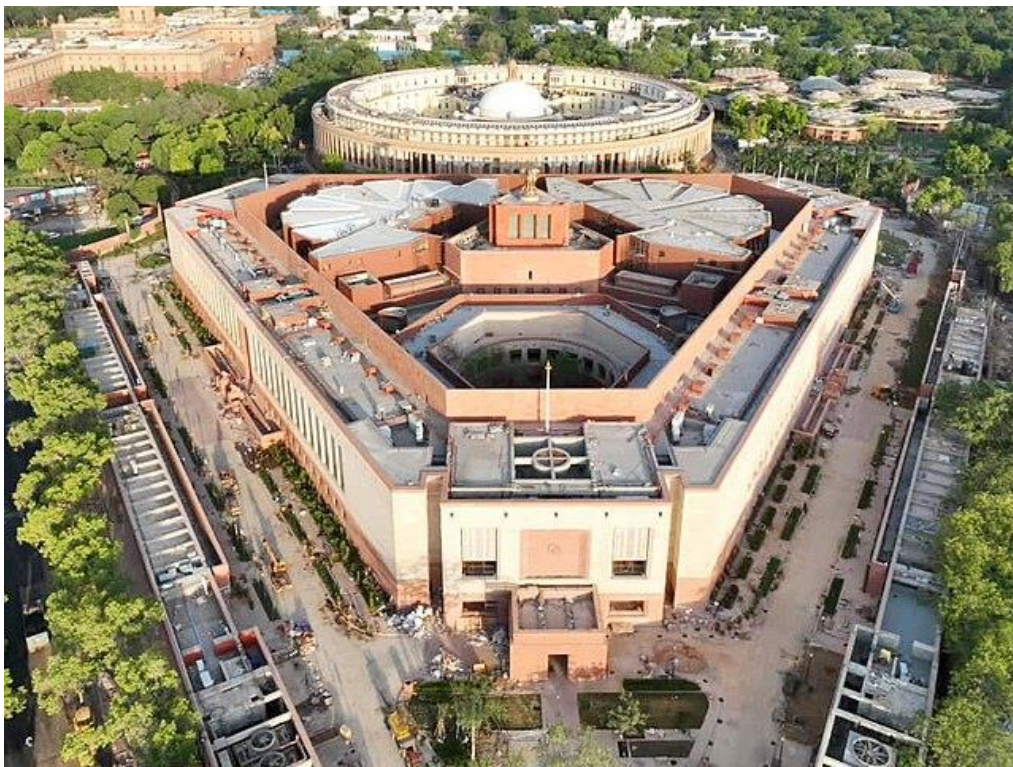
Kína és Ukrajna külügyminisztere megvitatta a két ország közötti „legmagasabb szintű” tárgyalások lehetőségét, néhány órával azután, hogy Volodimir Zelenszkij ukrán elnök ismét elutasította Peking békejavaslatát. Andrii Sybiha ukrán külügyminiszter az ENSZ közgyűlésének szerdai New York-i ülésén azt mondta, hogy kínai kollégájával, Wang Yi-vel megvitatták a „további legmagasabb szintű kapcsolatok perspektíváját”, jelezve a két elnök közötti tárgyalások lehetőségét. Míg Xi Jinping kínai elnök az elmúlt két évben sokszor találkozott Vlagyimir Putyin orosz vezetővel, még nem beszélt személyesen az ukrán elnökkel. A kínai külügyminisztérium szerint Wang kifejtette Peking álláspontját az ukrajnai háborúval kapcsolatban, mondván, hogy „párbeszéd útján való politikai megoldást szorgalmaz”, és „aggodalmát fejezi ki az ukrajnai humanitárius helyzet miatt”. A minisztérium közölte, hogy Szibiha, valamint Andrij Jermak – Zelenszkij irodájának vezetője – megfogadták, hogy megerősítik Kijev és Peking közötti partnerséget.

Forrás: [China and Ukraine mull top-tier talks but Zelensky still cool on Beijing's peace plan](#)

**EURASIA
CENTER**

▶ **DÉL-ÁZSIA**

Dél-Ázsia

Megugrott az indiai basmati rizs exportja a minimálár megszüntetése után Pakistan Today, 2024. szeptember 25.

India azon döntése, hogy megszünteti a basmati rizs exportjára vonatkozó minimálárát, várhatóan megrendelések özönét fogja eredményezni a Közel-Keletről, Európából és Amerikából – közölték vezető exportőrök, akik szerint Újdelhi növelni tudja részesedését a világpiacon. A világ legnagyobb rizsexportőre e hónap elején, hetekkel az új szezon termésének megérkezése előtt, eltörölte a basmati rizs tonnánkénti 950 dolláros minimálárát. „Ez a politikai változás lehetővé tette az indiai exportőrök számára, hogy a basmati rizst világszerte versenyképesebb áron kínálják, ami valószínűleg nagyobb exportmennyiséget eredményez” – mondta Akshay Gupta, a KRBL Ltd. ömlesztett exportért felelős vezetője a Reutersnek. India és Pakisztán az egyetlen prémium minőségű basmati rizs termesztői, és az indiai korlátozások segítettek Pakisztánnak piaci részesedést szerezni néhány kategóriában. A MEP eltörlésével azonban India képes lesz visszaszerezni az elvesztett részesedését – mondta Dev Garg, az újdelhi székhelyű ViExport exportőr igazgatója. India basmati rizs exportja április és július között, a pénzügyi év első négy hónapjában 20%-kal, 1,9 millió tonnára ugrott az egy évvel korábbihoz képest a MEP ellenére. Az ország az elmúlt pénzügyi évben rekordmennyiségű, 5,2 millió tonna rizst exportált, mivel Kanada, Irak, Omán, Szaúd-Arábia és az Egyesült Királyság növelte a vásárlásait, ellensúlyozva az iráni vásárlás csökkenésének hatását.

Forrás: [India's basmati rice exports seen surging after floor price removed](#)

Az Európai Bizottság vezetője támogatásáról biztosította a bangladesi reformtörekvéseket

UNB, Dhaka Tribune, 2024. szeptember 27.

Ursula Von der Leyen, az Európai Bizottság elnöke biztosította Dr. Muhammad Yunus bangladesi főtanácsadót, hogy „Banglades számíthat Európa támogatására” a reformok megvalósításában. „Mi továbbra is az Ön partnerei maradunk a folyamatos növekedés és az infrastruktúra fejlesztése terén a Global Gateway keretében” – jelentette ki a bizottság vezetője a Yunus professzorral csütörtökön, az ENSZ Közgyűlésének keretein belül tartott kétoldalú találkozón. „Hozzuk ki a legjobbat a 400 millió eurós bangladesi megújuló energiaforrásból” – fogalmazott Von der Leyen asszony.

Forrás: [European Commission offers support for Bangladesh reform drive](#)

Srí Lanka-i elnökválasztás: A polgárok tiltakozásától a rendszerváltásig

Shamsher M Chowdhury, The Daily Star, 2024. szeptember 24.

Anura Kumara Disanayake szeptember 21-i megválasztása Srí Lanka elnökévé történelmi jelentőségű esemény az ország számára. Amikor szeptember 23-án szokatlanul egyszerű szertartás keretében felesküdt az elnöki titkárságon Colombóban, a jelenlévők szimbolikája egy félreérthetetlen üzenetet hordozott. Az új elnök társadalmi értelemben hétköznapi polgár, aki nem tart igényt a hatalom, az ízlés, a gazdagság vagy a pompa nyilvános fitogtatására. Valójában ő testesíti meg azoknak az új társadalmi erőknek a korszellemét, amelyek az ő vezetésével együttesen léptek előre, hogy alulról és az uralkodók szemszögéből újradefiniálják a politikai hatalom eszméjét. Disanayake és a Nemzeti Népi Hatalom (NPP) szövetségének győzelme a politikai változások új szakaszát ígéri Srí Lankán. Az NPP jövőképe és politikai nyilatkozata közvetlen válasz a többszörös válságra és kihívásra, amellyel Srí Lanka a gazdaság, a társadalom, a kormányzás és a politika területén szembesül. Az NPP új megközelítéseket is javasol a közpolitika kulcsfontosságú területein. Nagy hangsúlyt fektet a korrupció, a politikai klientelizmus, a közzsféra pazarlása és a véletlenszerű politikai döntéshozatal felszámolására. A gazdasági válság kezelését célzó politikai beavatkozások során a szegények és a kiszolgáltatott társadalmi csoportok elhanyagolásának korrigálása különleges helyet foglal el az NPP programjában, amely az általa „új reneszánsznak” nevezett folyamatot hivatott elindítani.

Forrás: [Sri Lanka presidential election: From citizens' protests to regime change](#)

Megteremtheti India a saját „Szingapúrját”?

Akhilesh Pillalamarri, The Diplomat, 2024. szeptember 26.

Szeptember elején, a Lawrence Wong szingapúri miniszterelnökkel folytatott találkozásán Narendra Modi indiai miniszterelnök azt mondta, hogy India „több saját Szingapúrt” szeretne létrehozni. Mit értett ezen Modi, és lehetséges-e, hogy Indiában több Szingapúr is legyen? Szingapúr egy ultra high-tech, biztonságos, virágzó város, magas humán tőkével és nyilvánvaló politikai stabilitással. Mindazonáltal Szingapúrnak számos egyedi tényezője is van. India bármelyik városával ellentétben független városállam, amely szabadon követheti saját politikáját, ha szükséges. Ezek közé tartozik a meritokratikus és szabadpiaci politika, amelyet Indiában nehéz lenne eladni a bonyolult választói rendszerrel, kvótákkal, támogatási politikákkal és kasztaalapú választási egyenletekkel. Szingapúr ráadásul egyedülálló abban a tekintetben, hogy a forgalmas Malakka-szoros mellett fekszik, amelyen keresztül a tengeri világkereskedelem nagy része áthalad. Az indiai városok viszont nagyon kevés önállósággal rendelkeznek a saját döntéseik meghozatalában, és nincs garancia arra, hogy India állami és szövetségi kormányai képesek lennének hatékonyan kezelni a fontos városi döntéseket. Az indiai városok polgármesterei általában ceremoniális vezetők, akiknek kevés hatalmuk van, míg a végrehajtó hatalmat egy nem megválasztott bürokrata, az önkormányzati biztos gyakorolja. Sok indiai városban nincs megfelelő szennyvízelvezetés, szemétyűjtés és más alapvető szolgáltatások, amelyek ahhoz szükségesek, hogy egy város élhető legyen, nem is beszélve arról, hogy a várost „Szingapúrrá” változtassák, egy olyan országgá, ahol a szemetelésért pénzbírságokat szabnak ki, sőt, akár botozással is büntetik az embereket. Bár az indiai Szingapúr ötlete nagyszerűen hangzik, a semmiből felépíteni egy ilyen országot nagy feladat. Nem rossz dolog arra törekedni, hogy Indiában is létrejöjjön egy „Szingapúr”. De egy olyan hatalmas országnak, mint India, már több száz városa van, amelyek közül néhány stratégiai helyen fekszik, mások pedig már most is jelentős kulturális és gazdasági központok. Indiának inkább arra kellene összpontosítania, hogy ezeket a városokat fejlessze, élhetőbbé és vonzóbbá tegye, mint pénzügyi és technológiai központokat, ahelyett, hogy új városok létrehozásába fogna, különösen ott, ahol nincs rá szükség, és ahol nincs garancia arra, hogy egy ilyen befektetés sikeresen megtérül.

Forrás: [Can India Create Its Own 'Singapore'?](#)

**EURASIA
CENTER**

► **DÉLKELET-ÁZSIA**

Délkelet-Ázsia

13 év alatt megháromszorozódott az autótulajdonosok száma Vietnámban

Phuong Dung, VnEXpress, 2024. szeptember 26.

A vietnámi Ipari és Kereskedelmi Minisztérium adatai szerint a gépjárműtulajdonlás 13 év alatt megháromszorozódott, és tavaly már 63 jármű jutott 1000 lakosra. A regisztrált gépkocsik száma tavaly év végére elérte a 6,31 milliót, miután 408 500 új járművet helyeztek forgalomba. A minisztérium várakozásai szerint 2030-ra az éves értékesítés meghaladja az egymilliót, 2045-re pedig az ötmilliót. 2022-ben az 500 ezer darabos rekordértékesítéssel Vietnam bekerült Délkelet-Ázsia négy legnagyobb autópiacának listájára Thaifölddel, Indonéziával és Malajziával együtt. A minisztérium azt szeretné, ha 2045-re az autók legalább 80%-a zöld lenne, és ugyanez az arány érvényesülne a hazai termelésben is. A minisztérium azt is szeretné, ha a támogató iparágak olyan kulcsfontosságú autóalkatrészeket gyártanának, mint a sebességváltók, sebességváltók, motorok és karosszériák. Jelenleg a helyi cégek munkaigényesek és csak egyszerűbb alkatrészek gyártására képesek.

Forrás: [Vietnam auto ownership triples in 13 years](#)

Szingapúr aranytartalékai 7,74 tonnával csökkentek a második negyedévben

Singapore Business Review, 2024. szeptember 24.

Szingapúr aranytartalékai 228,86 tonnára csökkentek 2024 második negyedévében, ami 7,74 tonnával kevesebb, mint az előző negyedévben, derül ki a BestBrokers jelentéséből. Ez egy korábbi, 2024 első negyedévi növekedést követ, amikor a tartalékok 236,6 tonnát értek el, szemben a 2023 utolsó negyedévi 230,04 tonnával. A BestBrokers az Arany Világtanács adataira hivatkozva megjegyezte, hogy ha Szingapúr aranytartalékát egyenlően osztanák el a polgárok között, akkor elméletileg minden egyes személy 12 aranyérmét tarthatna.

Forrás: [Singapore's gold reserves fall by 7.74 tonnes in Q2](#)

Hongkong megelőzte Szingapúrt, és megszerezte a harmadik helyet a globális pénzügyi rangsorban

Liu Yifan, Asia News Network, 2024. szeptember 26.

Hongkong visszaszerezte a harmadik helyet a nemzetközi pénzügyi központok legfrissebb globális rangsorában, több mint két év óta először megelőzve Szingapúrt, mivel a város különböző intézkedésekkel tovább fokozza erőfeszítéseit pénzügyi előnyének megszilárdítására. A londoni székhelyű Z/Yen Group és a sencseni székhelyű China Development Institute agytröszt által kiadott, félévente megjelenő Globális Pénzügyi Központok Indexének 36. kiadása szerint a hongkongi különleges közigazgatási terület a harmadik helyen áll a világ 121 pénzügyi központja közül, New York és London mögött, amelyek az első, illetve a második helyet szerezték meg. Hongkong általános minősítése nyolc pontot ugrott, ami a legnagyobb javulás az első öt helyezett között. A részletes értékelések azt mutatták, hogy Hongkong az első helyet szerezte meg különböző versenyképességi területeken, mint például az „üzleti környezet”, a „humán tőke”, az „infrastruktúra”, valamint a „hírnév és általános”. A jelentés a KKT-t a pénzügyi technológiák globálisan 10 legjelentősebb központja közé sorolta. „Nemzetközi pénzügyi központként Hongkong a világ legjobb pénzügyi intézményeit és tehetségeit tömöríti, professzionális pénzügyi szolgáltatásokat nyújt, valamint mély és széles tőkepiaccal rendelkezik” – mondta a terület kormányának szóvivője, utalva a város szabályozási rendszerére, az információ és a tőke szabad áramlására, valamint egyedülálló földrajzi helyzetére.

Forrás: [Hong Kong overtakes Singapore to secure third place in global financial ranking](#)

A Fülöp-szigetek a 73. helyre lépett előre az ENSZ elektronikus kormányzati fejlesztési indexében

Business World, 2024. szeptember 26.

A Fülöp-szigetek az Egyesült Nemzetek Szervezete 193 tagállama közül 16 helyet javítva a 73. helyre került a legutóbbi, kétévente kiadott E-Government Development Index (EGDI) 2024-es kiadásában. Ez volt a Fülöp-szigetek legjobb teljesítménye az indexben 2016 óta. Az index a nemzeti intézmények felkészültségét és kapacitását méri az információs és kommunikációs technológiák (IKT) közszolgáltatások nyújtására való felhasználására. A Fülöp-szigetek a lehetséges magas, 1-es pontszámból elért 0,7621-es indexpontszámmal jobban teljesített, mint a 0,6382-es globális átlag és a 0,6990-es ázsiai regionális átlag.

Forrás: [Philippines climbs to 73rd spot in UN E-Government Development Index](#)

Malajzia tiltakozott Izrael Ázsiai Fejlesztési Bankhoz való csatlakozása ellen

Free Malaysia Today, 2024. szeptember 30.

A Malajzia múlt pénteken ellenezte Izrael felvételét az Ázsiai Fejlesztési Bankba (ADB) - állítja egy jól értesült kormányzati forrás. A forrás szerint Izrael csatlakozási kérelmét az ADB kormányzótanácsa 2022 áprilisában hagyta jóvá, több mint egy évvel a gázai háború kitörése előtt. Akkor Malajzia volt az egyetlen a 64 tagország közül, amelyik Izrael ADB-felvétele ellen szavazott – állítja a forrás. A forrás szerint a nemzetüket képviselő 60 kormányzó Izrael felvétele mellett szavazott, míg hárman tartózkodtak. A 69 tagország mindegyike helyet foglal az ADB kormányzótanácsában. Malajzia jelenlegi képviselője Anwar Ibrahim miniszterelnök, mint pénzügyminiszter. A forrás szerint a kormányzótanács 12 tagot választ a bank általános működéséért felelős igazgatótanácsba. A Malajziát, Bruneit, Nepált, Szingapúrt és Thaiföldet képviselő igazgató a thaiföldi Supak Chaiyawan, a brunei Nurussa'adah Muharram a póttag. Az ADB további muszlim többségű országai: Afganisztán, Azerbajdzsán, Banglades, Brunei, Indonézia, Kazahsztán, Kirgiz Köztársaság, Maldív-szigetek, Pakisztán, Tádzsikisztán, Türkmenisztán, Üzbegisztán és Törökország.

Forrás: [Malaysia objected to Israel joining Asian Development Bank, says govt source](#)

**EURASIA
CENTER**

KÖZEL-KELET

Közel-Kelet

Szaúd-Arábia nem ismeri el Izraelt a palesztin állam létrehozása nélkül

24فرانس, France24 Arabic, 2024. szeptember 21.

Mohammed bin Szalmán szaúdi trónörökös kijelentette, hogy Szaúd-Arábia nem normalizálja a kapcsolatait Izraellel a palesztin állam létrehozása nélkül, és határozottan elítélte a palesztin nép ellen elkövetett „izraeli megszállás bűneit”. „A Királyság nem fogja abbahagyni fáradhatatlan munkáját egy független palesztin állam létrehozása érdekében, amelynek fővárosa Kelet-Jeruzsálem [lesz], és megerősítjük, hogy e nélkül nem létesítünk diplomáciai kapcsolatokat Izraellel” – mondta a trónörökös. Hangsúlyozta, hogy a palesztin ügy továbbra is kiemelten fontos Szaúd-Arábia számára, és köszönetét fejezte ki azoknak a nemzeteknek, amelyek elismerték a palesztin államot. Mohammed bin Szalmán szerint Szaúd-Arábia célja a regionális és nemzetközi biztonság diplomáciai megoldásokkal való fokozása, hangsúlyozva a Királyság elkötelezettségét a jószomszédi politika mellett. A szaúdi vezető a Súra Tanács előtt tartott éves beszédében közölte mindezt, amelyet Szalmán király nevében mondott.

Forrás: [الأمير محمد بن سلمان يؤكد رفض السعودية تطبيع العلاقات مع إسرائيل دون قيام دولة فلسطينية](#)

Európai diákok tömegesen mennek Dubajba tanulni

Arabian Business, 2024. szeptember 20.

Dubaj egyre több diákot vonz a világ minden tájáról, azon célból, hogy a város oktatási klaszterében tanuljanak. A Dubai Knowledge Park és a Dubai International Academic City európai diákközössége a 2023–2024-es tanév végén 43%-os éves növekedést mutatott, amivel az emirátus megerősíti vezető pozícióját, mint globális oktatási célpont. A körzetek, amelyek együttesen alkotják a TECOM Csoport oktatási klaszterét, különböző felsőoktatási intézményeket, egyetemeket és külföldi intézmények fiókegyetemeit foglalják magukban. Dubajban 170 ország több mint 33 500 állampolgára folytat tanulmányokat.

Forrás: [Dubai education hub sees 43% increase in European students, attracts talent from 170 countries](#)

Szaúd-Arábia ötmilliárd dollárt fektet be Egyiptomban

الحزيرة, Al Jazeera, 2024. szeptember 21.

Az egyiptomi kabinet közölte, hogy Mohammed bin Szalmán szaúdi trónörökös ötmilliárd dolláros befektetést jelentett be az országban a Szaúdi Állami Befektetési Alapon (PIF) keresztül. A nyilatkozat néhány órával azután hangzott el, hogy a trónörökös Rijádban találkozott Musztafa Madbúli egyiptomi miniszterelnökkel. A közlemény szerint ez a beruházás „első lépése”, de nem közölt további részleteket sem az alapok kihelyezésének ütemezéséről, sem a befektetések jellegéről. Madbúli méltatta a két ország közötti szoros kapcsolatot, és újságíróknak elmondta: jelenleg a közös befektetések védelméről szóló megállapodás véglegesítésén dolgoznak, amely hozzájárul a két ország közötti investálások növeléséhez. A koronaherceg méltatta Egyiptom erőfeszítéseit a szaúdi befektetők aggályainak kezelésére, és hangsúlyozta a fennmaradó kereskedelmi viták megoldásának fontosságát, ami által még több szaúdi befektetést lehet eszközölni a jövőben.

Forrás: [رئيس الوزراء المصري: السعودية ستضخ 5 مليارات دولار استثمارات جديدة بخلاف الوديعة](#)

Törökország a második helyen áll világszerte a vállalkozók számában

وكالة الاناضول, Anadolu Agency, 2024. szeptember 21.

Törökország második helyen áll a világon a vállalkozók számában Kína után, és a nyolcadik ország a külföldi szerződésekből származó bevételek tekintetében - mondta Recep Tayyip Erdoğan török államfő. A Török Vállalkozók Szövetsége által Ankarában szervezett ünnepségen Erdoğan elmondta, hogy a vállalkozói szféra az ország egyik legerősebb szektora. Hozzátette, hogy nyolc török cég van a világ 225 legnagyobb műszaki tanácsadóinak listáján. Erdoğan továbbá elmondta, hogy idén részben csökkent a török vállalatok részesedése a projektbevételekből, azonban úgy véli, hogy ezt a csökkenést a következő években ellensúlyozni fogják. „Cégjeink külföldön vállalt munkái nemcsak devizát hoznak hazánkba, hanem Törökország márkáértékét is növelik” – hangsúlyozta.

Forrás: [أردوغان: تركيا الثانية عالميا في عدد شركات المقاولات](#)

Az iraki ellenállási csoportok megerősítették, hogy „létfontosságú izraeli célpontot találtak el”

Al Arabiya, 2024. szeptember 22.

Az Izrael és Libanon határán lezajlott kölcsönös összecsapások kapcsán Irán-barát iraki csoportok bejelentették, hogy drónnal „létfontosságú célpontot” találtak el Izraelben. Az izraeli hadsereg viszont jelezte, hogy az iraki drón nem hatolt be az izraeli légtérbe. Az említett iraki akció az Izrael és a Hamász közötti 11 hónapja tartó gázai háború miatt kiéleződött regionális feszültségek közepette történt. Az Iraki Iszlám Ellenállás olyan Irán-barát csoportokat foglal magában, mint a Katá'ib Hezbollah, az al-Nudzsabá” és a Szajjid al-Suhadá' Brigádok. Ezek az alakulatok azt állították, hogy 2023 végén több mint 175 rakéta- és dróntámadást hajtottak végre Irakban és Szíriában, amelyek az amerikai katonáknak otthont adó bázisokat célozták.

Forrás: [فصائل عراقية تؤكد "ضربنا هدفا إسرائيليا حيويا .." وتل أبيب تنفي](#)

Iraki elnök: elkötelezettek vagyunk amellett, hogy partnereinkkel együtt fenntartható megoldásokat találjunk az éghajlatváltozásra

روداووو, Rudaw, 2024. szeptember 22.

Abd al-Latíf Rasíd, az Iraki Köztársaság elnöke megerősítette Irak elkötelezettségét, hogy nemzetközi partnereivel együtt fenntartható megoldásokat keressen az éghajlatváltozásra. „Az éghajlatváltozás az egyik legfontosabb kihívás, amellyel az emberiség a jelenlegi korszakban szembesül, mivel nemcsak környezeti kihívást jelent, hanem közvetlenül érinti az emberek épségét, valamint az országok és társadalmak stabilitását is” – mondta Rasíd.

Forrás: [الرئيس العراقي: ملتزمون بالبحث مع شركائنا عن حلول مستدامة لمواجهة التغير المناخي](#)

EURASIA
CENTER

▶ **OROSZORSZÁG** **és a posztszovjet térség**

Oroszország és a posztszovjet térség

Közel 8% lehet az orosz tulajdonú cégek aránya Grúziában

Newsgeorgia.gem, 2024. szeptember 22.

A hivatalos statisztikák szerint az orosz állampolgárok mintegy 37 400 céget birtokolnak Grúziában. Ezeknek a cégeknek a többségét – mintegy 30 ezret – 2022 februárja után jegyezték be, az Oroszországból érkező migrációs hullámok során, amelyeket Ukrajna teljes körű inváziója okozott. Ebből 20 885 cég rendelkezik aktív státusszal, ami az ország összes cégszámának mintegy 8%-a. Az orosz vállalatok jelen vannak a grúz gazdaság kulcsfontosságú ágazataiban: energia, távközlés, ipar és szerencsejáték. Megjegyzendő, hogy az orosz nagyvállalatok gyakran offshore vagy közvetítő struktúrákon keresztül lépnek be a grúz piacra, ami megnehezíti a valódi tulajdonosok meghatározását.

Forrás: [Граждане России зарегистрировали в Грузии почти 40 тысяч компаний практически во всех сферах](#)

New Yorkban találkozott Pasinyan és Erdogan

Armenpress.am, 2024. szeptember 25.

Az ENSZ Közgyűlésének 79. New York-i ülészaka keretein belül találkozott Nikol Pasinyan örmény miniszterelnök és Recep Tayyip Erdogan török elnök. A felek megbeszélték az örmény-török kapcsolatok normalizálásának keretében tett lépéseket és megállapodásokat, hangsúlyozva, hogy készek a folyamat előfeltételek nélküli folytatására. Szóba kerültek a regionális kérdések is. Pasinyan tájékoztatta Erdogant az Azerbajdzsánnal fenntartott kapcsolatok helyzetéről és a „Crossroads of Peace” kezdeményezéséről is. Örményország helyzete a régióban igen összetett. Az örmény gazdaság szempontjából igen fontos a türk szomszédokkal kialakult viszony rendezése.

Forrás: [В Нью-Йорке состоялась встреча Пашинян-Эрдоган](#)

Putyin változásokat javasol az orosz nukleáris doktrínában

Platon Scsukin, Lenta.ru, 2024. szeptember 25.

Vlagyimir Putyin orosz elnök változtatásokat javasolt a nukleáris elrettentés politikájában, amely szerint közös támadásnak kell tekinteni az Oroszország elleni agressziót amelyet a nukleáris hatalom támogatásával hajtanak végre. Az „Állami politika alapjai a nukleáris elrettentés terén” című dokumentum frissítésének tervezete kibővíti a nukleáris elrettentés hatálya alá tartozó állapotok és fenyegetések listáját. Putyin megjegyezte Oroszország dönthet úgy, hogy átállhat a nukleáris fegyverek használatára, amennyiben megbízható adatokat kap egy ellene intézett masszív támadásról. Az ilyen támadás nem csak a ballisztikus rakétákra és egyéb nagy hatótávolságú fegyverekre vonatkozna, de például a drónokra és más repülő eszközök használatára is.

Forrás: [Путин предложил изменить ядерную доктрину России](#)

Egyre aktívabb az együttműködés Szlovákia és Azerbajdzsán között

Lada Evgrashina, Trend.az, 2024. szeptember 25.

Azerbajdzsán-szlovák üzleti fórumot tartottak Bakuban amelyen Azerbajdzsán gazdasági miniszterhelyettese, Anar Akhundov és szlovák kollégája, Kamil Shashko szólalt fel. Akhundov felkérte a szlovák cégeket, hogy fejlesszék üzleti tevékenységüket Karabahban és Kelet-Zangezurban. A felek megvitatták az együttműködési lehetőségeket, beleértve a STRING gázvezeték projektet és a gázexport 2027-ig történő megkésztetését. Az együttműködés kulcsterületeit az alábbiak szerint határozták meg: energia, IKT, gyógyszeripar, mezőgazdaság és technológia. A fórum a gazdasági együttműködés megerősítését célzó megállapodások aláírásával zárult. Érdeemes kiemelni, hogy 2025. január 1-jén [lép hatályba](#) Azerbajdzsán és Szlovákia között a kettős adóztatás elkerüléséről és a jövedelemadóelkerülés megakadályozásáról szóló megállapodás, emellett sor kerül az Azerbajdzsán és Szlovákia közötti gazdasági együttműködéssel foglalkozó közös munkacsoport első ülésére is.

Forrás: [В Баку состоялся азербайджано-словацкий бизнес-форум](#)

Türkmenisztán 1,5 milliárd dollárt fektet be Afganisztánban

Amu, 2024. szeptember 20.

Türkmenisztán több mint 1,5 milliárd dollár összegű befektetést tervez az Afganisztánnal közös infrastrukturális projektekbe, jelentette be Rasid Meredov türkmén külügyminiszter, aki azt is elmondta, hogy Ashgabat ezen beruházásai Türkmenisztán gazdasági stratégiájának részét képezik, amelynek célja politikai, gazdasági és közlekedési kapcsolatok megerősítése szomszédjaival. A befektetéssel kapcsolatban Meredov azt is kiemelte, hogy Türkmenisztán kereskedelmi, szállítási és tranzitkapcsolatai megerősítése Afganisztánnal, amely tágabb értelemben Közép-Ázsia szerves része. Ezen kívül Meredov arra is felszólította Afganisztán regionális kereskedelmi partnereit, köztük Indiát és Pakisztánt, hogy ők is éljenek az Afganisztánnak nyújtott pénzügyi lehetőségekkel és fektessenek be a Türkmenisztán-Afganisztán-Pakisztán-India (TAPI) gázvezetékbe, amely, ha megvalósul nagyban elősegíti majd a regionális energiaügyi együttműködés fellendítését. A türkmén külügyminiszter kijelentésével kapcsolatban Zabihullah Mujahid, a tálib kormány szóvivője üdvözölte a két ország közötti gazdasági kapcsolatok erősödését, és kijelentette, hogy az Afganisztán és Türkmenisztán közötti gazdasági kapcsolatok és kétoldalú együttműködés jelenleg aktív bővülési szakaszban vannak. A türkmén-afgán találkozóval kapcsolatos külön érdekesség volt, hogy az eseményen részt vettek Kína és India afganisztáni nagykövetei, valamint az Ázsiai Fejlesztési Bank és az ENSZ képviselői is.

Forrás: [Turkmenistan invests \\$1.5 billion in Afghanistan, foreign minister says](#)

Üzbég-türkmén egyeztetésre került sor

Uzdaily, 2024. szeptember 22.

Telefonon keresztül folytatott egymással megbeszélést Shavkat Mirziyoyev üzbég és Serdar Berdimuhamedov türkmén elnök a két szomszédos országot érintő sürgős ügyekkel és folyamatokkal kapcsolatban. A két ország elnöke között folytatott egyeztetés során szóba került az üzbég-türkmén baráti, jószomszédi és stratégiai partnerségi kapcsolatok továbbfejlesztésének és erősítésének kérdése, valamint a Türkmenisztán és Üzbegisztán közötti gazdasági és iparpolitikai együttműködések aktuális kérdései is. Ezen kívül mind Shavkat Mirziyoyev, mind pedig Serdar Berdimuhamedov kiemelte azt a tényt, hogy 2024 első felében jelentős kereskedelmi forgalomnövekedés volt tapasztalható a két ország között az energetika, mezőgazdaság területén. A megbeszélés végén a két elnök megállapodott abban, hogy az év végéig jelentős erőfeszítéseket tesznek a Shavat-Dashoguz határzóna építési ütemének felgyorsítására.

Forrás: [Президенты обсудили вопросы развития узбекско-туркменских отношений](#)

Megközelítette a 256 millió dollárt az Üzbegisztán és Irán közötti kereskedelmi forgalom

Daryo, 2024. szeptember 23.

2024 januárja és júliusa között az Üzbegisztán és Irán közötti külkereskedelmi forgalom elérte a 255,8 millió dollárt, aminek eredményeként Irán bekerült Üzbegisztán 20 legnagyobb kereskedelmi partnere közé. Az üzbég hatóságok által közzétett adatokból az is kiderült, hogy 2024 első hét hónapjában az Üzbegisztán Iránba irányuló exportja 86,8 millió dollárt tett ki. Ezzel szemben az Iránból származó üzbég import összesen 169,1 millió dollár volt. Az Irán és Üzbegisztán közötti kereskedelmi forgalom adatai mellett a közzétett jelentés kiemeli, hogy Üzbegisztán teljes külkereskedelmi forgalma 2024 első hét hónapjában 36,8 milliárd dollár volt, ami 5,4%-os növekedést jelent a 2023 azonos időszakához képest (34,9 milliárd dollár).

Forrás: [Uzbekistan and Iran experience decline in trade turnover to nearly \\$256mn](#)

Jelentős növekedést mutat az Üzbegisztán és Franciaország közötti kereskedelmi forgalom

Daryo, 2024. szeptember 24.

Üzbegisztán és Franciaország kereskedelmi kapcsolatai az elmúlt években jelentősen felpörögtek, melynek köszönhetően 2024. januári és augusztusi beszámolási időszakban a két ország közötti kereskedelmi forgalom elérte a 743,8 millió dollárt, ami 27,6%-os növekedést jelent a 2023 azonos időszakához képest (582,5 millió dollár). Az üzbég Statisztikai Hivatal által kiadott jelentés szerint 2024 első nyolc hónapjában Üzbegisztán Franciaországba irányuló exportja 497,2 millió dollárra nőtt, szemben a 2023-as 261,6 millió dollárral, ami csaknem 90%-os növekedést jelent, amely számok a hivatal adatai szerint rávilágítanak az üzbég áruk iránti növekvő keresletre a francia piacon, különösen az olyan ágazatokban, mint a textil, a mezőgazdasági termékek és a különböző nyersanyagok. Ezzel szemben az adatokból az is kitűnik, hogy az Üzbegisztánba Franciaországból irányuló import 246,6 millió dollárra csökkent 2024-ben a 2023-as 320,9 millió dollárról. Ez a visszaesés a 2022-es 140,1 millió dollárhoz képest növekedést mutat, ami a kereskedelem dinamikájának lehetséges elmozdulását és az export növelésére való összpontosítást jelzi áll a jelentésben.

Forrás: [Uzbekistan-France trade hits \\$743.8mn in 8M24, up 27.6% y/y](#)

Impresszum

Szerzők:

Horváth Levente
Klemensits Péter
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Tárik Meszár
Veres Szabolcs
Zoltai Alexandra

Szerkesztő:

Horváth Levente

A kiadó elérhetősége:

Eurázsia Központ
1117 Budapest, Infopark sétány 1i
eurasiacenter@nje.hu
<https://eurasiacenter.hu/>

A kiadásért felelős személy: Dr. Horváth Levente, igazgató

EURÁZSIA KÖZPONT

Budapest 2024

© Eurázsia Központ, Neumann János Egyetem

ISSN 2939-5720